

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Választások előtt.

A királyi szó már elhangzott. még csak a nemzet ítélete van hátra. Ma már a szabadelvű 67-es párt még nagyobb bizalommal tekinthet a — választások elé, mint tegnap, mert tegnap óta a politikai helyzet nagyot változott.

Ma már csak két 67-es párt áll egymással szemben: a szabadelvűpárt és a néppárt. Hogy a néppárt e küzdelemben a nagy szabadelvű párttal és a haza fölött uralkodó szabadelvű szellemmel szemben számba sem vehető, azt mindenki tudja. Igen valószínű, hogy ez a párt nagyon megfogyva kerül ki a választásokból, mert a két malomkö, a szabadelvű 67-es és 48-as párt, amelyek közé került, össze fogja morzsolni. Hiszen most már az ellenzék bizalmára sem számíthat, különösen akkor nem, ha igaz volna, hogy az ellenzéki áramlat növekvő félben van. Nem számíthat pedig azért, mert a néppárt elhagyta az egyesült ellenzékét. Hogyan számíthatna a szabadelvűpártra, melynek legkiengesztelhetlenebb ellensége.

Az egyesülés után ma már a 48-as párttal is másképen állunk. Lehetetlen, hogy a függetlenség hívei bizalommal viseltessenek ezen természetellenes egyesülés iránt. Az autokratizmus felé hajlás a Lengyel Zoltán féle demagógiával; a közgazdasági teljes szabadság hívei a közgazdasági korlátozás szükségét hangoztatóval; a legszélsőbb agrarizmus a legszélsőbb merkantilizmussal; a legkorlátlanabb szabadgondolkodás a lelkiismeret szabadság korlátozásának híveivel; a monarchikus hajlamok a köztársasági szenvedélyekkel; ezek szövetkeztek tegnap.

Van-e Magyarországon higadgtan gondolkodó ember, aki ezen szövetkezésnek létjogosultságát bizonyítani merné a gyakorlati politikai életben. Nem, ennek a szövetkezésnek lét-

jogosultsága nincs. Ez a szövetkezés, nyugodt lelkiismerettel elmondhatjuk, nem más, mint a bekövetkező parlamenti zűllés alapja, ha győzelemre kerülne.

Az első alkalomból annyi féle elemre szakadna szét ez az egyesülés, ahány féle ellentétes elemből áll és ezen feloszlás a magyar államot is a bomlás szélére vetné, amely bomlásból diadalmasan csak a magyar állameszme ellenségei kerülnek ki.

Hát van-e magyar ember, aki ezen egyesülés fentartására adná szavazatát, aki a haza érdekében tüzre vizet öntene, vagy a vizre akarna áldozattüzet rakni? Nem hiszem, hogy hazáját szerető magyar ember ilyesmire képes lenne. Hiszen, hogy e két elem egymást semmisítene meg, azt Magyarországon mindenki tudja. És mert tudja, lehet-e egyetlen egy ember, ha magyar, aki az élet ezen két lényeges elemének megsemmisülése helyett annak a nagy munkának a befejezését ne óhajtana, amely a szabadelvűség egésze alatt kezdődött meg, amelynek révén a szeretett magyar haza már nagy lett s amely dicső munkát épen a fent említett természetellenes egyesüléssel akarnák földig rombolni.

Nem; ilyen magyar ember nem létezhetik. És ha mégis akadna, ennek oka csak az lehet, hogy nem jut a felvilágosítás fáklyájának fényébe, melyet az egyesültek gondosan takarnak előle. Ezeknek a száma azonban — hitünk szerint — kevés lesz.

Ha tehát a helyzetet vizsgáljuk, lehetetlen arra a tudatra nem jutni, hogy a legellentétebb elemek egyesülése után a 67-es szabadelvűpárt helyzete nagyon megkönnyebbült. Ereje mellé harcos társul szegődött ez az egyesülés, amelyre csak rá kell mutatnia, hogy a magyar szavazó polgár gondolkodóba essék és szavazatát arra a szabadelvű pártra adja, amely

tántorithatatlanul halad az egyenes uton egyetlen cél, a haza boldogítása, nagygyátétele felé. Mert a szabadelvű párt ezt a célt büszkén írhatja jelszavakul zászlóira.

A trónbeszéd.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1905. jan. 4.

Az országgyűlés két házának tagjai, az ellenzékiek kivételével, ma délelőtt 11 órakor teljes díszben és hosszú kocsisorban vonultak fel a budai királyi palotába, ahol a trónteremben félkörben foglaltak helyet. A trón körül Fejérváry Géza báróval az élén, megjelent az új magyar darabant-testőrség is, a mely festői magyar egyenruhájával általános fel-tűnést keltett.

Pontban 11 órakor jelent meg a lapokban már közölt kísérettel és sorrendben a felség, akit belépésekor a jelenvoltak harsány éljenzéssel üdvözöltek. A király fellépett a trónra és azonnal megkezdte a trónbeszéd felolvasását.

Trónbeszédnél jelenvoltak a disszidensek is.

A trónbeszéd megemlékezik a múlt ülészak törvényhozási alkotásairól, s azután így végződik:

Ezekon kívül számos fontos és sürgős javaslat állott tárgyalásra készen a képviselőház előtt.

Ezeknek tárgyalására azonban nem kerülhetett a sor.

A közelmúlt tapasztalatai arra indították a képviselőház nagy részét, hogy a házszabályok reformjának kérdését tűzze napirendre s az ebből kifejlődött küzdelmek oly válságos helyzetet teremtettek, melyben a jelen országgyűlés munkaképességének helyreálltát nem lehet többé reménylenünk.

Ezen helyzetben alkotmányos kötelességünknek tartjuk, hogy alkalmat adjunk az állásfoglalásra a nemzetnek. Teszszük ezt bizalommal eltelve a nemzetnek alkotmányos intézményeihez való ragaszkodása és hagyományos politikai bölcsesége iránt. Király és nemzet egyetértése és kölcsönös bizalma állította helyre a zavartalan alkotmányos élet feltételeit.

S a nemzet szabad intézményeinek zavartalan, sikeres működése tette lehetővé a békés fejlődésnek mögöttünk álló áldásos korszakát. És ha most ez intézmények működése belső okokból akadályokba ütközik, a nemzetre hárul a feladat, hogy kinyilvánítsa akaratát.

Ezen okoknál fogva kormányunknak előterjesztésére az 1901-ik évi október 23-ikére összehívott országgyűlésnek korábbi feloszlását határoztuk el.

Fogadják és vigyék küldöiknek őszinte királyi üdvözlötünket.

Ezzel a jelen országgyűlést be-rekesztettnek nyilvánítjuk.

A képviselőjelöltek.

Ma dél óta teljesen aktuálissá lett az országgyűlési képviselőjelölés. A király szavának elhangzásáig ezzel a kérdéssel foglalkozni nem akartunk, ma már kötelességünk foglalkozni és pedig első sorban a szabadkai jelöléssel.

Értesülésünk szerint a közbizalom itt eddig oly két egyéniség személye körül összpontosult, akik méltán megérdemlik, hogy Szabadkát a magyar parlamentben képviseljék. Az egyik már több ciklusban volt képviselőnk, s a választók szeretetét, bizalmát megszerezte magának; a másik oly férfiú, aki Magyarország iparának fellendítése körül magának kiváló érdemeket szerzett.

Az első férfiú **I. J. bajsai Vojnich Sándor**, aki az I-ső választó kerületben fog fellépni. Ellenjelöltje még nincs.

A II. választókerületben **Törley József** lép fel **Mukics Simon** ellen. Az országzerte köztisztületben álló férfiú megválasztását mindenki óhajtana.

Ebből az alkalomból kénytelenek vagyunk — ismételtén a mai szerdai számában is jogtalanul politizáló Szabadkai Friss Újságra kitérni. Felhívjuk pedig erre az illetékes körök figyelmét azért, mert a politizálása olyan természetű, aminek ok nélkül lenni szabad nem volna.

A megyei jelölésekről szóló értesüléseink a következők:

Baján azt hiszik, hogy **Rajk Aladár** dr. függetlenségivel szemben **Gajári Ödönt** léptetik föl.

Zomborban a szabadelvűpárt valószínűleg **Drakulics Pált** lépteti föl. A **regőcei** kerületben **Piukovics Elemér** fog fellépni szabadelvű-párti programmal.

Igen finom minőségű egyiptomi hüvelyek
Cleopatre 100 drb — kor. 24 fill.
" 1000 " 3 " — "
" **parafás** 1000 " 2 " 80 "
o o o o o o o o kaphatók:

ERDÉLYI D. ÉS TRSA
m. kir. különlegességi és dohánynagyárudában
Kossuth-u. **SZABADKÁN** Kossuth-u.
o **Nagyobb vételnél kedvezmény.** o

Diva 100 drb — kor. 30 fill.
" 1000 " 2 " 40 "
" **parafás** 1000 " 2 " 80 "
Prima, igen finom 100 " — " 32 "
" " " 1000 " 3 " — "

A magyar-kanizsai kerületben dr. Buday Pál, zentai főszolgabíró lépne föl szabadelvű programmal Lovászy Márton függetlenségével szemben.

Zentán a szabadelvűpárt valószínűleg Kovács Pált jelöli, aki ezt a kerületet egy ízben már képviselte.

Ujvidéken Szalay László polgármestert szándékozik felléptetni a kormánypárt.

Apatinban Matkovits Béla főszolgabíró lép fel szabadelvű programmal.

A bács-almási kerület szabadelvűpárti jelöltje Latinovics Géza marad.

A kerényi szabadelvűek jelöltje Piukovich József, mostani képviselő marad.

A titeli kerületben Milosavljevic Milán szabadelvűpárti jelöltségéről beszélnek.

A verbászi kerületben megtartja mandátumát Vojnich István báró, akit a bajaiak is óhajtanának felkérni a szabadelvű jelöltség elfogadására.

A kulpini kerületben Mihályovics Kornélt kéri föl a szabadelvűek a jelöltség elfogadására.

* * *

Kapuvár. Az eszterházi választókerületben hir szerint Zichy János lép fel. Mivel hogy Eszterházy Miklós herceg hathatos támogatására számíthat, biznak megválasztásában, ezért Molnár János prelátnak, a kerület volt képviselője ezuttal hir szerint fel sem lép.

Torna. A görgői választókerületben Szabó József miskolci ügyvéd lép fel kormánypárti programmal. A függetlenségi prt jelöltje Várady Károly budapesti ügyvéd. A sámi kerületben gróf Hadik János a jelölt.

Sásd. A sásdi kerület volt képviselője, dr. Daróczy Aladár, kit a 8-diki ülésen hivatalosan jelölnek, újból fellép. Az egyesült ellenzék, mely f. hó 6-án tartja alakuló gyűlését, dr. Kerese György sásdi ügyvédjelöltet fogja jelölni.

UJVIDÉKI HIREK.

(Saját tudósítónktól.)

Ujvidék, jan. 4.

A szerbek aktivitása.

A szerb radikálisok elhagyták a passzivitás terét és ráléptek az aktivitás terére. Mindenütt, ahol csak lehet, nemzetiségi jelölteket állítanak föl.

Az aktivitás terén az első lépést f. hó 9-dikén, a szerb karácsonyi ünnepek 3-dik napján teszik meg. E napra nagy népgyűlést hívtak össze a következő kiáltvánnyal.

A szerb nemzeti radikális párt magyarországi tagjainak.

Szerb testvérek!

A szerb nemzeti radikális párt központi igazgatósága, valamint az értekezlet, amelyen országunkból pártunk nagyon sok híve jelent meg egyhangulag elhatározta:

Hogy az országgyűlési képviselőválasztásokra való tekintetből a szerb nemzeti radikális párt népgyűlést tart, s ennek egybehívásával alulírottakat bizta meg.

Ezen meghatalmazás alapján egybehívjuk a szerb nemzeti radikálisok

gyűlését Ujvidékre, karácsony harmadik napjára (szent István nap), a Mayer-féle nagyvendéglő nagytermébe délelőtt 11 órára.

A gyűlés napirendje:

1. A szerb nemzeti radikális párt programja.

2. A szerb nemzeti radikálisok magatartása az országgyűlési választások alkalmából.

Szerb testvérek!

Szükséges, hogy ezen a gyűlésen képviselve legyen Magyarország valamennyi szerb nemzeti radikális, mert nekünk ebből a fontos alkalmából szükségünk van testvéri megbeszélésre és őszinte tanácsra.

A vizontlátásra a gyűlésen. Ujvidék 1904. december hava.

Popovich Bozsidar lelkész, dr. Musicki Mita, dr. Ilics Branko, dr. Miletics Szlavko, dr. Manojlovich Vladislav, Gyorgyevich Mita, Tomics Josa, Pavkovic Gyorgye diakon.

Délmagyarország mindenféle körülmények között kíváncsian tekinthet a szerb radikálisoknak f. hó 9-diki népgyűlése elé.

BAJAI HIREK.

— Saját tudósítónktól. —

Baja, jan. 4.

— **A bajai törvényhatóság januári közgyűlése.** Baja város törvényhatósági bizottsága 1905. évi január hó 9-ik napján délelőtt 9 órakor Beszedny István főispán elnöklése mellett rendes közgyűlést tart, a melynek tárgysorozatából kiemeljük a következőket. Miniszteri leiratok: A törvényhatóság szakbizottságainak ujjaalakítása. Az igazoló választmány ujjaalakítása. A bíráló választmány ujjaalakítása. A számonkérő szék két tagjának megválasztása. A gyámpénztárt vizsgáló bizottság két tagjának megválasztása. A loavatató bizottság ujjaalakítása. A közigazgatási bizottságba öt tagnak 2 évi megbizással és egy tagnak 1 évi megbizással való megválasztása. A községi munkássegélyalap véleményező bizottságának megalakítása. A róm. kath. iskolaszéknél üreseedésbe jött két tagsági helynek betöltése. A városi tanács jelentése a kövezetvám és dunai vám, valamint a helypénz-szedési jogok mikénti hasznosítása tárgyában. Ugyannak jelentése az állami bor- és husfogyasztási adók beszedési jogának, valamint a bor-, hus- és szeszfogyasztási pótlékok, az ásvány-, forrás- és gyártott vizek, hal, ecet és müelesztő után fizetendő városi illetékek beszedési jogának mikénti hasznosítása tárgyában. Ugyannak előterjesztése a Ferenc-csatorna részvénytársulattal a bajai kikötő kezelési költségeihez való hozzájárulás tárgyában létrejött egyezmény meghosszabbítása iránt. Ugyannak jelentése dr. Rimpler János volt II. aljegyző végkielégítéséről és Szentgyörgyi Lajos volt II. alkapitány nyugdíjazásáról. Ugyannak javaslata a városi előfogatok vállalatára vonatkozó feltételeknek megállapítása tárgyában. Ugyannak jelentése két öntöző kocsis beszerzése tárgyában. Ugyannak javaslata a Kisszállási uradalom tulajdonát képező bajai ingatlanok, valamint a Szent Ferec rendi szerzet bajai kertjének megvétele tárgyában. Ugyannak javaslata a városi színház építése ügyében. A körliázi bizottság jelentése a 200-on felüli beteglétszám után befolyt több-jövedelem terhére adott átruházási engedély tárgyában. A Ferenc-csatorna részvénytársulatnak felebbezése a terhére előirt községi pótdadó, alalmaznaváltságdíj, mezőri tartási díj és utadóhátralék leírása iránt benyújtott kérvényére hozott tanácsi határozat ellen. Özv. Wagner Ferencné kérvénye a „Bárány” vendéglő bérletének meghosszabbítása iránt és ezzel kapcsolatban Preimayer Pál bajai lakosnak, ugy a Feiringer és Berger cégnek ajánlata ezen vendéglő bérbevétele iránt. Özv. Kollár Ernőné kérvénye a néhai férje által bérben birtólfarakodótelep bérletének meghosszabbítása iránt. Piukovics Antal szegényházi gondnoknak kérvénye nyugdíjaztatása iránt.

— **A bajai szabadelvűpárt képviselőjelöltje.** Mind határozottabban lép föl az a hir, hogy a szabadelvűpárt bajai képviselőjelöltje Gajary Ödön, »Az Ujság« főszerkesztője. A bajai szabadelvűpárt egyébként legközelebb nagyszabásu értekezletet tart, mely végleg fog nyilatkozni ebben a kérdésben.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Január 7. A gazdakör bálja a Pest szálloda összes termeiben.

Január 8. Kath. legényegyesület táncmulatsága, az egyet saját helyiségében.

Január 15. Az ipartestületi dalárda hangversenye és táncmulatsága a Pest-szálloda nagytermében.

Január 28. Az izralita nőegylet táncmulatsága a Pest szálloda összes termeiben.

Február 5. A szabómunkások szabadkai szakszervezetének mulatsága a Pest szálloda termeiben.

Az albizottságok megválasztása.

Holnap csütörtökön — különösen fontos rendkívüli közgyűlése lesz Szabadka törvényhatósági bizottságának. Az albizottságok megválasztása. Mindig nagy gondot okozott ez a régebbi időkben. Ma azonban bizalommal tekinthet Szabadka polgársága a holnapi választás elé, mert az albizottságok, a közigazgatás ezen lelkeinek megalakítása, kitűnő kezében van. Minden albizottságba bizonyára csak erre hivatott férfiak lesznek megválasztva. Megalakítottak a következő bizottságok:

a közigazgatási bizottságból kilépő öt tag helyére új tagok választatnak;

az igazoló választmány megalkottatik;

az igazoló választmány megalkottatik;

a számonkérőszéki tagok kiküldetnek;

a városi alkalmazottak munkaképességét vizsgáló bizottság megalakítottatik;

árvaszéki ülnökök mint kultagnak megválasztatnak;

az esküdtbírószági bizalmi férfiak megválasztatnak;

az esküdt összeíró bizottság, a loavatató bizottság megalakítottatik; az iparos tanonciskolai bizottság megválasztatik.

— **A nagybeteg József főherceg.** József főherceg állapotában, mint illetékes helyről értesülünk, rosszabbodás tegnap óta nem állott be, bár a beteg főherceg állapota állandóan súlyos és aggasztó. József Ágost főherceg és Augusztina főhercegnő nem utaztak le Fiuméba. Szándékuk volt leutazni s minden előkészületet megtettek az utazásra, de miután a tegnapi nap folyamán a nagybeteg főherceg betegségéről kedvezőbb hírek érkeztek, az utazást elhalasztották. Fiuméből is telefonálják, hogy József Ágost főherceg és neje még nem érkeztek Fiuméba, és hogy József főherceg állapota állandó aggodalomra ad okot, noha imminens veszedelem nincs. Orvosa, dr. Kiszlak állandóan ott van a beteg mellett. Külön orvosi jelentést nem adtak ki.

— **Szerkesztő változás.** A Zomborban megjelenő Bácska szerkesztőségében változás állott be. A lap volt felelős szerkesztője, dr. Balogh Ernő a felelős szerkesztői állástól megvált, mint bucsuzójában mondja nem elvi okokból, mert, mint Tisza István híve, elvben teljesen egyetért a lap vezetőivel, hanem egyes részletkérdésekben felmerült eltérések miatt. Balogh Ernő dr. tizenöt éven át szerkesztette kitűnően a Bácskát. Utódját a lap mai száma még nem nevezte meg.

— **A palicsi jégpályát ma nagyszámu előkelő közönség látogatta.** Holnap már gondoskodva van melegedő helyekről, forralt borról és theáról is. Belépti-díj 60 fillér. Sport egyleti tagok és tanulók 40 fillért, kísérők 20 fillért fizetnek.

— **Táncmulatság.** A zombori iparoskör e hó 5-én, vizkereszt előestéjén, saját helyiségeiben táncvigalmat rendez s az este 8 órakor kezdődik. Belépő díj személyenként 1 korona, családonként 2 korona.

— **As egyesületek ellenőrzése.** Gróf Tisza István miniszterelnök, mint belügyminiszter az egyesületek ellenőrzése tárgyában intézkedik a legújabb körrendeletében, amelyet Szabadka város hatóságának is megküldött. Ebben, a szabályellenesen alakult, vagy felfüggesztett egyesületekben való részvételt kihágásnak minősíti s tizenöt napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel bünteteti. Az 1875. évben kelt belügyminiszteri körrendelet ugyanis kimondja, hogy mindennemű egyesület köteles megalakulása előtt az alapszabálytervezetét — az illetékes törvényhatósága útján — a kormányhoz fölterjeszteni. Ha az ilyen fölterjesztett alapszabálytervezet 40 nap lefolyása alatt a kormány nem hozott határozatot vagy észrevételt nem tett, az egyesület ideiglenesen megkezdheti a működését, de véglegesen csak akkor alakulhat meg, ha a kormány már láttamozta alapsza-

Schnier Imre Vaskereskedése

január hóban megnyílik

Rud cs-nica, Milinovics ház, aranyművesek sorában

január hóban megnyílik

bályai. Ezt a rendeletet, főleg az utóbi időben, igen sok egyet nem vette figyelembe s ezért adta ki most a belügyminiszter a szóban forgó rendeletet, kimondva, hogy valamely egyesületnek az említett szabályok ellenére való alakulását, vagy az ilyen egyesületek működésben való részvételt kihágásnak minősíti.

— **A kötelességtudó számár.** A számár nagyon kötelességtudó állat. Nem azért, mert számár, hanem általában. Sokkal jobban ismeri a dolgát, mint akárhányszor a gazdája, mint ahogy ezt ma a radonováci csacsi históriája is mutatja. Ez a jámbor füles mindennap reggel tejet szokott hozni Szabadkára, ma azonban, valami ok miatt, talán mert elaludt a kocsisa, vagy másért, elmaradt a befogás. A csacsi hűségeseen várt egy darabig, de mivel nem történt semmi, elindult Radonovácról. Nyilván úgy gondolkodott, hogy ő elvégzi a dolgát, mint máskor, befogás, kannák felrakása nem tartozik reá. Jött tehát szorgalmasan befelé s Szabadkán megállt a legelső háznál, hová máskor tejet szokás bevinni. Ott állt a szabályszerű ideig, azután megindult a következő házhoz s ott is megállott. Így ment ez mindvégig általános derűtség közepette a magánházak és a kereskedők boltjai előtt, míg csak végig nem járta valamennyi helyet, azután indult volna még a délelőtti folyamán hazafelé, ha aközben meg nem érkeznek a pusztáról a hozzátartozók, már mint a szekér és kocsisa, perse a szekér előtt egy idegen számmárral.

— **Megégett gyermekek.** Nagy-Szalontán tegnap borzalmas szerencsétlenség játszódott le Papp Lajos cipész lakásán. A lakásban ismeretlen okból tűz támadt, mikor egy két éves alvó gyermek kivül senki sem volt otthon. Mire a szomszéd lakók észrevették, hogy a lakásból sűrű füst szivárog, már az egész szoba butorzata égett s az ágy zugából halk nyöszörgés hallatszott. — Az égő párnák közt, aztán megtalálták az egészen elszenesedett kis fiút. A borzalmas szerencsétlenségről Nasémirák Gyula szalontai rendőrfelügyelő jelentést tett a nagyvárad kir. ügyészségnek. Hasonló szerencsétlenségről értesítenek Drág-Csékeről: Bukorvány községben özv. Bálint Juonné két éves fia égett össze a szobában támadt tűzben.

— **Az Izs. nőegylet.** népkonyhája javára a múlt évi december hóban a következő adományok folytak be: Dr. Patekné 5 kg. liszt, 1 főzet káposzta, 1 csomó zöldség, és 1 kosár burgonya, Vas Fe enczné 1 nagy üveg uborka, Kun Edéné 5 kg lisztaldara és 4 kg. só, Blesiczné 2 fogás vörös hagyma és 1 fogás foghagyma, Sztoikoviks Dusánné 10 kg. rizs Taussig Vilmosné 10 kg. só, Dr. Dömötör Miksáné, 6 kg. méz, Bende Ignátné 10 kg. bab, Baumhorn Hermanné 1 kosár zöldség, Billitzné 10 kg. liszt, Dr. Blau Lajosné 2 kosár alma, 2 kosár dió és 5 üveg bor, Schwartz Péterné, káposzta és burgonya, Krauszné 10 kg. bab, Horovitz Ignátné 2 kg. rizs és 5 kg. bab, Berger Ede rizs és bors Buhwald Lázárné 5 kg. só és 5 kg rizs és ifj. Dr. Milkó Izidor 3 korona Fogadják a népkonyha elnökség hálás köszönetét

— **Bernstein konzervek.** A Bernstein név híre bejárta már széles e hazát és a külföldet és ezt

csak kitűnő ugorka, paprika, paradicsom és dinya konzerveinek köszönheti. Százüvegenként szállítja konzerveit s ezzel Szabadkán szilárd alapját vetette meg egy új iparágának. Konzervei izetesekek, kitűnőek, olcsók, hogy így főlösléggé tegye a háztartásokban a konzervgyártást. Vizes és ecetes ugorka és paprika konzervei utánozhatatlanok, s a konzervált termények olyan üdék, mintha csak néhány nap előtt rakták volna üvegekbe. Aki egyszer vett Bernstein gyárából, lemond arról, hogy maga rakjon el télire ugorkát. A konzerveket különböző nagyságu üvegekben és hordókban a házhoz is szállítja Bernsteinnek a Csantavéri-uton lévő konzervgyára.

— **A D. K. E. sorsjátéka.** A Széll Kálmán, Pallavicini Edegróf és Rákosi Jenő vezetése alatt álló Dunántúli Közművelődési Egyesület tudvalevőleg nagy sorsjátékot rendez 60,000 korona nyereménnyel. A két főnyereményt már kiszemelte a Kammerer Ernő miniszteri tanácsos vezetése alatt álló bizottság és e 30,000 korona, illetőleg 10,000 korona értékű díszes ékszerek egyelőre közszemlére tettek ki Lipp Gyula ékszerésznél (Budapest, IV. Koronaherceg u. 18 sz.) A nyereménytárgyak sorában a Frankin-Társulat értékes könyvkiadványai is szerepelnek, s azokról a társulat Bpest, IV. Egyetem u. 4. sz. alatt rendez kiállítását.

Egyesületi elnökök és rendezők figyelmébe! A legszébb bál meghívók, táncrendek és falragaszok a egjutányosabb árban készülnék lapunk könyvnyomdájában. — Ugyanott 100 darab névjegy 70 krajcár.

Előfizetési felhívás.

Harmadik éve szolgálja már a Bácsmegyei Napló a nyilvánosságot. Hűségesen, tántoríthatatlanul, minden egyéni érdek befolyásától menten iparkodott előmozdítani az egységes magyar társadalom és a magyar kultúra szent érdekeit. Ebben a tekintetben megalkuvást eddig sem ismert és ezután még kevésbé fog ismerni.

Célunk emellett, hogy Bács-Bodrogh vármegye és Szabadka város ügyeinek intézésében, a társadalmi életben és a közművelődés egész területén bizonyos nemesebb szempontok érvényesüljenek és hogy mindaz, amit az egészséges haladás megkövetel, rendelkezésére álljon a közönségnek.

Minden rovatunkat gondosság, tartalmasság és választékosság jellemzi főleg pedig tárgyilagosság, mely a közélet kötelező erkölcsstanát tartja szem előtt.

Mindennap érdekes, friss és magas színvonalon álló ujságot adunk a közönség kezébe. Az a szokatlan támogatás, amelyben a Bácsmegyei Naplónak része van, a közönség folytonos szeretete hatványozza a lelkesedést és az önértékességet, melylyel e lap minden sorát írjuk.

Ezt a buzdító támogatást, bizalmat és szeretetet kérjük továbbra is a megye és város nagy magyar közönségétől. Tudásunk, becsvágyunk és lelkesedésünk ezután is ezé a közönségé marad.

A szerkesztőség.

A Bácsmegyei Naplóra január elsejétől fogva új előfizetést nyitunk

Előfizetési ára pontosan házhoz hordva.

Egy évre	12 kor.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "

A kiadóhivatal.

Vérengző erdőkerülő.

Belényesről jelenti tudósítónk, hogy tegnap egy életveszélyesen megsebesített embert szállítottak be a belényesi kórházba. A súlyosan megsebesített embert a talpi erdőben Csupa Vaszali erdőőr ütötte le. A talpi uradalmi erdőben hónapok óta jelentgetik az erdőkerülőnek, hogy Lelesz község határában fatolvajok garázdálkodnak.

Az uradalom jelentésére tegnap a talpi községi előljáróság az okozott kár megbecsülésére kiszállott. Az előljáróságot Csupa Vaszali vezette.

Az erdőben már harminc-negyven leleszi ember várta a bizottságot s tiltakozva kiabáltak. Csupa Vaszali az egyik leleszi embernek neki-rontott:

— Gazemberek! nem fogtok ezután itt szabadon garázdálkodni, s egy éles favágófejszével az oldalába vágott.

A súlyos fejszecsapás mély sebet vágott s a szerencsétlen leleszi ember összerogyott. Esméletlenül szállították be Belényesre s eddig nem sikerült kihallgatni. Az orvosi vizsgálat szerint a seb életveszélyes, de nemesebb szervek nincsenek megsértve s így valószínű, hogy sikerül a szerencsétlen embert megmenteni.

Néhai Piroz Jozsi Orchesterhegedűje

eladó

Gyilkosság.

Nagybecskerekéről sürgönyzi levelezőnk, hogy a józsefvárosi volt kérempár pályától és a mehalai vámháztól mintegy háromszáz méternyire egy árokban, ma reggel a járóelők egy teljesen csonttá fagyott női holttestre bukkantak, melynek nyakán a folytogatás nyomai voltak láthatók.

A holttest száján és orrán véres hab volt látható, amiből minden kétséget kizárólag következtethető, hogy a szerencsétlen leány gyilkosságának esett áldozatul.

Azonnal jelentést tettek az esetről a rendőrségnél, melynek részéről Malýata Agoston rendőrkagitány, Weisz Fedor dr. ker. orvos kíséretében csak hamar megjelentek a helyszínen.

Megállapították, hogy gyilkosság esete forog fenn. Ezt a körülményt a külső jelek magyarázzák és igazolják leginkább.

A holttestet a józsefvárosi temető halottas házába szállították, ahol nap felboncolják. A holttest személyazonosságát csak később állapíthatta meg a rendőrség.

A holttest azonos Gyura Katalin mehalai leánnyal, aki egy 29-ik gyalogezredőli közkatónával folytatott szerelmi viszonyt. Most a rendőrség mindenekelőtt a leány kedvesét akarja kinyomozni, de azért erélyesen folyik a gyomozás a gyilkosok után is.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

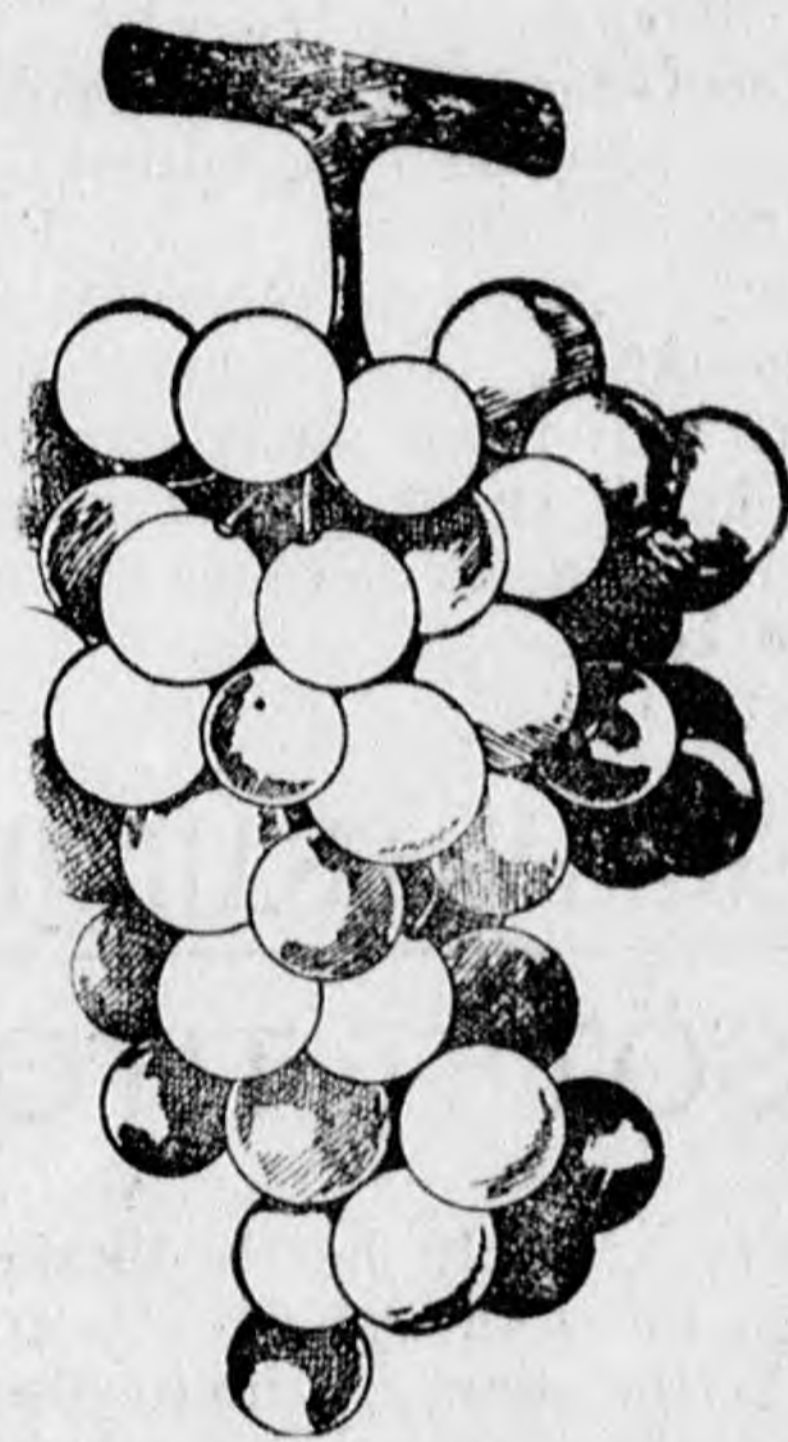
Csütörtök: Katalin.

Pénteken este: Piros bugyelláris.

Szombaton: Postás fiu és huga.

Vasárnap este: Postás fiu és huga.

„Milleniumtelep” Nagyösz.

Legolcsóbb árak

Legolcsóbb árak

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árgyékét, a mely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült.

Hol lehet legolcsóbban Kvásárolni

kész férfi öltönyt,
gyermek ruhát,
női kabátot
és paletot

Földes Samu

Szabadka, Főtér Vermes-palota.

Férfi öltöny	17 kor. feljebb
Ulster	22 " "
Felöltő	17 " "
Gyermek öltöny	5 " "
Gyermek felöltő	9 " "

Külön osztály női
konfekciókban.

Női Jaquetok	11 kor. feljebb
Női Paletok	17 " "
Fiu és leánygallérok	5 " "

A háoru.

A háborura vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fővárosba:

Tokió, jan. 3.

Stüssel tábornok távirati kérelmet intézett a cárhoz, adja beleegyezését abba, hogy a tisztek becsületszavukra fogadhassák, hogy ebben a háboruban a japánok ellen többé harcolni nem fognak.

Csifu, jan. 3.

A Reuter-ügynökségnek jelentik, hogy a port-arturi helyőrség összesen 35.000 emberből állott; ezek közül 11.000 ember meghalt, 14.900 megsebesült és így nyolcezer harc képes ember állott rendelkezésére. E 8000 katona közül hétezer ismételt részt vett a küzdelemben s ezek is harc képtelenné váltak. Stüssel azt írta Nogi tábornoknak, hogy ő, ha a feltételeit nem fogadja el, megmaradt embereivel tovább fog küzdeni, noha eredményre kilátása nincs. Figyelmezteti azonban az obstruáló sereg parancsnokát, hogy a további küzdelem háromszor annyi japán életébe kerül. Orosz becsülés szerint a japánoknak a vár bevétele 200 millió yenbe kerül.

REGÉNY CSARNOK.

A SÖTÉT TITOK.

12.

Grevy a fogoly heves tiltakozása közben távozott.

A kertbe ment a holttesthez. A kíváncsiaknak egész tömege toladott a rendőrség által megszállt kertajtó körül. Több uriasan öltözött alak is volt a tömegben, hogy megtudják a csoportosulás okát. Egy piros arcú lovas épen most kiállott kíséretjéhez:

— Perey, ön mégis csak kiálhatatlan. Miért kényszerít, hogy ide kísérjem.

— De csak meg kell tudnunk, hogy mi történik itt?

— Ostobaság; mi történhetnék! Jöjjön, nem kell mindent látnunk.

— Kedves Klimpson, folytatta közömbösen a másik, az igazi angolnak mindent kell látnia. Eközben lovát egészen a kerítésig nógatta és épen akkor érkezett oda, mikor Grevy a kertajtó elől szétoszlatta a toladókat.

— Átkozott dolog, nagyon szerettem volna a hullát látni, mormogta a lovas s ügetve tért vissza társához.

Rochford Adolf sok dolgot adott az öt őrző rendőröknek. Dühöngött és épen annyi türelmetlenséget árult el, mint amennyi nyugodtságot és méltóságot tanúsított az őcsce.

Mikor Grevy megérkezett, szenvedélyesen rohanta meg fenyegetéseivel és kérelmeivel.

A vizsgáló bíró le akarta csillapítani, majd ugyanugy hallgatta ki, mint Haroldot.

Adolf is legnagyobb elfogulatlan-

sággal mondta el a legkisebb részletekig ugyanazt a történetet, melyet Harold mondott el a vizsgálóbíró előtt. A nagybácsi leveleit, a megérkezést, a viszontlátást a pályaudvaron, Norman Henryt... semmiről sem feledkezett meg.

— Minthogy mindent elmondtam, amit tudok, folytatta Adolf, remélem hogy most már szabadon bocsát. Szeretném a leányomat látni.

— Később, uram, volt a száraz felelet és nem ügyelve Adolf heves tiltakozására, a vizsgálóbíró a villa szalonjába ment. Először Alicet hívatta maga elé, aki mindenben megerősítette atyja vallomását Rochford Haroldné és Jane sem tudtak mást mondani, minthogy egész este várták a nagybácsit.

Grevy ingadozott. Olyan világos volt, hogy a testvérek egyike volt a gyilkos és mégis... sehol egyetlen támpont, sehol egyetlen jel, amely a feltevést megerősíthette volna. Igazán sötét titok volt.

— Norman Henry, szólalt meg hirtelenül, mintegy magához beszélve, Azután a biztoshoz fordulva, kérde.

— Norman Henry lenne a bűnös?

— Én azt hiszem, hogy ez a Norman Henry csak a testvérek képezetében él, felelte a biztos.

— Ez is vélemény. Én azonban csodálom, hogy azon az estén a cselédség közül senki sem látta a meggyilkoltat. Hívják elő a cselédeket.

Valamennyi cselédet kihallgattak és kitünt, hogy közülük senki sem látta Rochford Johnt. Mindegyik azt vallotta, hogy késő éjjelig hasztalanul várták.

Mindkét testvér a pályaudvaron volt, s magukkal kellett őt vezetniök. Elrejtették. De hogyan? Ezek a kérdések forogtak a vizsgálóbíró agyában, de a feleletet hasztalanul kereste.

— Itt van az a három ember, a kik a hullát megtalálták? Vezessék őket is elém.

Withfield és fia rövidesen elmondták, amit tudtak. Dalston, a park őre azonban a fejét rázogatta és fontoskodva jelentette ki:

— Én többet tudok, mint ők. El is mondom.

Egy pillanatra elhallgatott s azután titokteljes arccal kezdett beszélni:

— Én tegnap este láttam őt; hét óra volt. Láttam a kék mellényes embert, épen mikor hetet vert az óra láttam.

Grevy közelebb lépett hozzá, me-reven a szemeközé nézett és minden szótagot hangsúlyozva intézte hozzá a kérdést:

— Meg mer Ön esküdni a vallomására?

— Mindenesetre. Ezt a ki itt fekszik, épen úgy láttam, mint ahogyan Ön most látja őt maga előtt. Őr voltam. Félhét és hét között járt az óra. Ekkor egy magas embert láttam kék mellényben, barna kabátban, ősz bajuszsal.

— Egyedül volt?

— Ezt nem tudom. Akkortájt nagyon sokan jártak a nagy fasorban. Sok közuti vasut is jár a parkban és egy ilyenből lépett ki.

— Önnek mégis tudnia kell,

vajjon nem az egyik Rochforddal jött-e?

— Ezt nem tudom, azt azonban bizonyosan tudom, hogy a Rochford testvérek is akkortájt jöttek a parkba egy közuti kocsin.

— Gondolja meg, hogy az ön vallomásának rendkívüli nagy a fontossága. Ismeri a gyanut, mely a testvéreket terheli?

— Esküszöm önnek, hogy a szerencsétlen tegnap este félhét és hét óra között a nagy fasorban szállt le a vasuti kocsi.

Grevy most elővezettette a testvéreket és szembe állította őket a holttesttel.

— Felismerik önök a halottban nagybátyjukat, aki tegnap érkezett Londonba?

— Megismerem nagybátyámat, Rochford Johnt, volt a közös felelet.

— Még mindig azt állítják, hogy tegnap délután elváltak tőle és azóta nem látták?

— Igen.

— És nagybátyjuk önökkel mégis egyidőben érkezett meg a nagyfasorba a közuti vasuton.

— Lehetetlen, kiállottak föl a testvérek, lehetetlen!

Folyt. köv.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: A Z A L A P I T Ó K

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

27565/904. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, miszerint a 7 drb. állami mén ellátása céljából 1905. évben szükséges zab, széna és alom szalma szállítására a szóbeli árlejtés.

Folyó évi január hó 8-án d. e. 10 órakor a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében fog megtartatni. Az árlejtés biztosítására 200 korona ovadék teendő le.

Egyéb árlejtési feltételek a gazdasági ügyosztályban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Szabadkán, 1905. január 1-én.

A városi tanács.

Meidinger
kályhák

a legszebb kivitelben, jutányos áron kaphatók egész új, használatlan állapotban, építkezéstől falmaradottak

Nagy Ferenc

építőmesternél Szabadkán, VI. kör, Halasi-ut 377. szám.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 5 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések feivételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hirdetések előre fizetendők.

Mindenki

vásároljon az Antikváriumban: Képes könyvek, ajándék könyvek, képes levelezőlapok drbja 1 kr levél papírok, emlék könyvek bámulatos olvasón az Antikvárium Szabadkán Petőfi u. 88 sz. Blum háza gymnasium átellenében. Kölesönkönyvtár havi 30 kr. díj. Hangjegyek, könyvek használtak étetek és eladatnak.

Gyakorlati oktatást a német, francia és angol nyelvben ad egy ur, ki a nyelveket az illető országokban gyakorolta. Cim a kiadóhivatalban.

Jó karban levő iróasztal megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Egyetemi hallgató bármily irodai foglalkozást esetleg középiskolai tanulóknak órákat is ad. Czim a kiadóhivatalban.

Lakás változás. Özv. Hamburger lélnő, lakását VI. kör. Petőfi-utca idb. Illés Antal ur házába (csirke piac) helyezte át.

Gazdaasszonyi esetleg egy keresz-tény családnál gyermekek mellé állást keres egy jobb családból való asszony Feltételei szerények, inkább jó bánásmódot kíván.

Butorozott szoba a Széchenyi-téren kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Héber és hegedű oktatást nyujt kezdőknek kedvező feltételek mellett Benau Lipót, Szalay László-utca 32.

Nemzeti nagy
szálloda
ünnepélyes megnyitása!

! Január hó 4-én, csütörtökön!
! este nyílik meg ünnepélyesen !

A Nemzeti nagy szálloda

tulajdonosa a szállodát a legkényesebb és a legmodernebb igényeknek megfelelően egészen ujjonnan rendezte be. Izlés, kényelem szeretettel párosult a berendezésnél.

A szállodának a legkitünőbb konyhája és kávéháza van.

Szabadkának és vidékének közönsége, az utasok minden kívánsága a legpontosabb kielégítést nyer.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradok

tiszteléttel

Halbrohr Adolf,

a Nemzeti nagy szálloda tulajdonosa

Ujdonság a szivarka hüvely gyártás terén!

A »PROGRES» egészségi szivarka hüvely a legjobb a világon, mely a betegségek elharapódzását megakadályozza, mert készítése közben a kéz által érintetlen marad. — »PROGRESS» egészségi szivarka hüvely önműködő módon a gép által teljesen elkészül, mert varrása, nyomása, valamint szopókával és nicotin felszívó gyapottal való ellátása mind-mind önműködő gép által történik. — »PROGRESS» egészségi szivarka hüvely a legjobb papirból készül, mely nem alszik el, enyhén füstöl és nicotin mentes. — A »PROGRESS» szivarka hüvely 100 darab 32 fillér, 1000 darab 2 kor. 80 fill., parafával 100 drb 40 fill., 1000 drb 3 kor. 60 fill.

Kizárólag csak Krécsi A. Nándor könyvkereskedésében, Deák-u. 1. sz. kapható.